

Työnantajan vastuu henkilönsuojaimien osalta

Työnantajan on työturvallisuuslain nojalla parannettava työntekijöidensä työolosuhteita ja estettävä vaara- ja haittatekijöiden syntyminen joko poistamalla vaara- ja haittatekijät tai korvattava ne vähemmän vaarallisilla tai haitallisilla menetelmillä.

Yleisesti työturvallisuuteen vaikuttavat työsuojelutoimenpiteet toteutetaan ennen suojainten käyttöönottoa. Mikäli suojaimet ovat välttämättömät, työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön erikseen säädetyt vaatimukset täyttävät ja tarkoituksenmukaiset henkilönsuojaimet. Työntekijän tulee huolellisesti ja ohjeiden mukaisesti käyttää ja hoitaa työnantajan hänelle antamia henkilönsuojaimia ja muita varusteita. Työntekijän on työssään käytettävä myös sellaista asianmukaista vaatetusta, josta ei aiheudu tapaturman vaaraa.

Silmiensuojainten käyttö Forssan kaupungilla

Forssan kaupungilla työssä käytetään ensisijaisesti tavanomaisia silmiensuojaimia. Mikäli työntekijä käyttää omia silmälasia, silmien suojaus toteutetaan lähtökohtaisesti tavallisten silmälasien päälle soveltuvilla suojalaseilla tai muilla tarkoituksenmukaisilla silmiensuojaimilla.

Voimakkuuksilla varustetut suojalasit

Voimakkuuksilla varustetut suojalasit ovat suojavälineitä, joihin on rakennettu käyttäjän silmälasivoimakkuudet. Voimakkuuksilla varustettuja suojalaseja hankitaan vain silloin, kun työntekijän työtehtävät edellyttävät suojalasien säännöllistä käyttöä eikä suojausta voida toteuttaa tarkoituksenmukaisesti tavanomaisilla silmiensuojaimilla tai omien silmälasien päälle puettavilla suojalaseilla ja työssä on silmävamman vaara, käytetään koneita tai työkaluja tai syntyy pölyä, lastuja tai kemikaaliroiskeita.

Voimakkuuksilla varustetut suojalasit ovat henkilönsuojaimia, joiden tarve perustuu aina **vaarojenarviointiin ja työn tosiasialliseen tarpeeseen.** Arviointi toteutetaan esihenkilön johdolla yhteistyössä työsuojeluorganisaation kanssa, ja siinä huomioidaan työtehtävien sisältö, suojainten käyttöiäisyys sekä työn turvallisen suorittamisen vaatimukset.

Tarvittaessa voimakkuuksilla varustettuja suojalaseja voidaan hankkia työntekijöille, joilla

- tavallisten silmälasien päälle tulevat suojalasit ovat käytännössä erityisen hankalat tai epätarkoituksenmukaiset esimerkiksi huurtumisen, iskuvaaran tai lasien jättämien rakojen mahdollistamien roiske- tai metallipölyjen vuoksi
- suojalasit ovat päivittäisessä tai toistuvassa käytössä
- käyttöaika on merkittävä; säännöllistä ja toistuvaa
- työn turvallinen suorittaminen edellyttää tarkkaa näkemistä

Forssan kaupungilla tällaisia työntekijöitä voivat olla esimerkiksi kunnossapidon, kiinteistönhoidon, viherpalvelun tai katupalvelun tietty työntekijät.

Voimakkuuksilla varustettuja suojalaseja ei pääsääntöisesti hankita tilanteissa, joissa

- riskit voidaan turvallisesti hallita työnantajan hankkimilla päällyssuojalaseilla tai muilla yhteiskäyttöisillä silmiensuojaimilla
- altistuminen on satunnaista tai tilapäistä
- suojalasien käyttöä tarvitaan vain yksittäisillä työkäynneillä
- työskentely koneiden tai muiden silmävaaran aiheuttavien työvälineiden parissa on vähäistä

Teknisen työn opetukseen osallistuvien opettajien ja muun opetushenkilöstön osalta tarve arvioidaan tapauskohtaisesti. Arvioinnissa huomioidaan muun muassa opetettavien teknisen työn tuntien määrä, koneiden ja laitteiden käyttöön liittyvän opetuksen osuus, työskentelyn säännöllisyys teknisen työn tiloissa sekä työn turvallisen suorittamisen edellyttämä näkemisen tarve. Pelkkä satunnainen opetus tai yksittäisten oppituntien pitäminen teknisen työn opetustilassa ei lähtökohtaisesti oikeuta henkilökohtaisiin voimakkuuksilla varustettuihin suojalaseihin.

Voimakkuuksilla varustettujen suojalasien hankinta

1. Työntekijä tai esihenkilö tekee aloitteen suojalasitarpeen arvioimiseksi.
2. Esihenkilö arvioi tarpeen työtehtävien ja vaarojen arvioinnin perusteella yhteistyössä työsuojelun kanssa.
3. Mikäli työtehtävien ja vaarojen arvioinnin perusteella voimakkuuksilla varustetut suojalasit ovat tarpeen, esihenkilö tekee asiasta esityksen toimialajohtajalle, joka tekee asiasta viranhaltijapäätöksen.
4. Työntekijä varaa itselleen ajan työnantajan osoittamalta optikolta näöntutkimukseen suojalasien hankintaa varten. Mukaan optikolle otetaan mukaan myös muut työssä käytettävät pääna-alueen suojaimet lasien istuvuuden varmistamiseksi.
5. Voimakkuuksilla varustettujen suojalasien kustannukset suoritetaan ko. työntekijän työyksikön kustannuspaikalta.

Voimakkuuksilla varustettujen suojalasien hankinta perustuu aina työnantajan tekemään kokonaisharkintaan, jossa huomioidaan työn vaaratekijät, työn säännöllisyys, työturvallisuusvaatimukset sekä tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas henkilönsuojainten käyttö.

Voimakkuuksilla varustetut suojalasit uusitaan tarvittaessa näön tai työn asettamien näkövaatimusten muuttuessa tai lasien normaalin kulumisen vuoksi. Rikkoontuneiden / kadonneiden suojalasien tilalle työnantaja kustantaa uudet, ellei ole osoitettavissa, että rikkoontuminen / katoaminen on aiheutunut työntekijän omasta huolimattomuudesta.

Tämä ohje on käsitelty

- yhteistoimintaryhmässä 5.10.2026
- kaupunginhallituksessa xx.xx.2026